

Udfordringerne står i kø

Helikopterpiloten VAN er vild med udfordringer. Og dem får han masser af i eskadrille 724.

Tekst og foto: Sune Wadskjær Nielsen, Forsvarets Mediecenter.

Han skynder sig at tænde for varmen i den kølige stue, der er spartansk indrettet. Den bærer præg af, at den 28-årige premierløjtnant med pilotnavnet VAN ikke tilbringer meget af sin tid her.

- Tag plads i stolen, siger han og fjerner en guitar fra sofaen. På vej ud for at skifte fra pilotdragt til civilt tøj nynner han og slår en enkelt akkord an.

Farvel til skateboard

Lige fra begyndelsen var det udfordringerne, der trak VAN i retning af Forsvaret, og det er stadigvæk dem, som får ham til at bruge det meste af sin tid på sit arbejde.

- Det var skelsættende for mig, da en af de rigtig seje fyre fra 10. klasse ville søge ind som pilot i Forsvaret. Jeg syntes, det var spændende, at man skulle være de bedste af de bedste for at komme ind, fortæller VAN. På det tidspunkt var VAN en midelmådig skoleelev, der i sin fritid drøede rundt på skateboard med sine venner i landsbyen Vestbjerg nord for Aalborg. I gymnasiet tog VAN en drastisk beslutning. Han skiftede Aalborg Katedralskole ud med et kristent kostgymnasium i

Ringkøbing. Skatertøjet blev lagt på hylden til fordel for en mere sober garderobe, lektierne rykkede op på prioriteringslisten, og håret blev klippet.

Opkast i T-17

Den nye livsstil i Ringkøbing gav pote, og i 2001 kunne VAN begynde på flyveskolen. Her gik det fint med at følge med i den intensive undervisning, indtil der stod loops og landing med træningsflyet T-17 på skemaet. Hver gang han var færdig med en halv times luftakrobatik, kastede han op. Det skete fire-fem gange, hvor han ikke fik øvet landinger, fordi han havde kvalme. VAN havde flyversyge. Det var en alvorlig trussel mod hans pilotdrømme.

- Jeg syntes, det var noget rigtigt lort, at mit indre øre var overfølsomt over for påvirkninger under flyvning. Jeg var hundrede procent dedikeret til, at jeg bare skulle igennem det. Flyveskolens læge gav ham en chance til. Han skulle gennemføre et benhårdt træningsprogram, der skulle vænne kroppen af med flyversygen. Hver dag, hvor der ikke var flyvetræning, skulle han sidde i en kontorstol, køre rundt og bevæge

hovedet, til han blev gul i ansigtet af kvalme.

– Jeg brugte weekenderne på at tage i Tivoli i Aalborg og køre i rutsjebaner og karruseller for at komme af med flyversygen. Somme tider sad jeg i karrusellen helt alene.

Til sidst begyndte symptomerne at fortage sig. Flyversygen fik dog den konsekvens, at VAN ikke kom til at flyve F-16, som han oprindeligt håbede på, men i stedet blev sendt til eskadrille 724 for at lære Fennec-helikopteren at kende.

Held i uheld

– Jeg var virkelig irriteret over det, fordi der blev truffet nogle beslutninger uden om mig, som jeg ikke var enig i. Sådan tænkte VAN, da håbet om at blive F-16-pilot blev skudt i sæk.

Men den første flyvetur med Fennec-helikopter fik ham på andre tanker.

– Det var en hel ny verden, der åbnede sig. Vi fløj helt nede ved græsstråene under trætoppene. Det var helt vildt, siger VAN engageret. Siden har han ikke ærgret sig over, at hans flytype blev Fennec og ikke F-16.

– Jeg har det virkelig godt med Fennec. Det er den rette hylde for mig. Hvis jeg sammenligner mig med mine venner fra flyveskolen, der flyver F-16, så er de allerhurtigste først lige blevet færdige som piloter. Jeg sidder i dag som næstkommanderende, har to udsendelser i ryggen og gang i et glimrende karriereforløb. Jeg er kommet et sted, der er superoperativt, og det betyder egentligt mere end at kunne lave en wauw-effekt til et airshow med en F-16, der ikke kommer på international mission.

Hurtigt i ilden

Allerede efter få måneder i eskadrille 724 røg VAN med helikopterne til Irak, hvor han i tre måneder fløj eskorte for de engelske styrker i Basra-området. Da han i december

2007 vendte tilbage til Danmark, forventede han, at der ville gå mindst et år, før han skulle af sted igen. Sådan kom det ikke til at gå. Få uger efter hjemkomsten fik han at vide, at han skulle på en ny mission til Afghanistan.

– Min mor blev meget ked af det. Hun græd. Det er den typiske moderreaktion. Hun forestiller sig, at der sker det værste, når jeg er ude. Alle mine søskende blev også kede af det, fortæller VAN om familiens reaktion. VAN var til gengæld begejstret for den nye mission.

– Da jeg hørte det, kom det meget bag på mig. Afghanistan lød uhyre interessant. Det var et nyt bjerg, der skulle bestiges, forklarer han.

Blev høj af ros

Afghanistan-missionen blev VANs debut som krigspilot. Nu var der fare på færde, når helikopterne fløj rundt over de danske soldater. To gange var VANs helikopter ude i meget farlige situationer, hvor der pludselig var artilleriild i luften og en anden episode, hvor han mistede orienteringen, mens han i lav højde fløj rundt inde i Gereshk by.

Mens piloterne satte livet på spil over Helmand, kunne de læse i danske aviser, at helikopterne var ubrugelige, fordi de ikke kunne transportere soldater. Det gjorde VAN vred.

– Det ærgrede mig, at det kom frem i pressen, at vi var nytteløse. For os var der ikke tvivl om, at vi gjorde en forskel. Det må også være utrolig hårdt at have sin søn eller bror udsendt, og rygten går på, at det er ligegyldigt, vi er dernede. Det var så usandt, som det overhovedet kunne være, slår VAN fast.

VAN og hans kolleger glemte dog hurtigt pressens skrivelser, for de var naboer til hærens soldater, der var meget glade for at have dem i luften, når de var på patrulje i den berygtede Green Zone.

– Jeg har været med på en mission, der varede ni timer. Det virker som en helt urimeligt lang mission, men

man får en hel lykkefølelse af at gøre en forskel, så man kan fortsætte rigtig længe.

Faktisk døde ingen danske soldater, mens der var Fennec i luften, hvilket VAN er meget stolt over.

Farvel til første kærlighed

For VAN er dagligdagen med helikopterne blevet en livsstil. I sin sparsomme fritid er det en kæphest for VAN at holde sig i god form, og han træner triatlon seks gange om ugen. Der bliver også tid til lidt guitar og besøg på kunstmuseet ARoS, men arbejdet fylder mest i hans liv.

– Hvis man ser på mig nu, er jeg en topmotiveret premierløjtnant. Jeg er virkelig glad for mit arbejde. Jeg forventer at komme på videreuddannelse som officer. Når jeg er færdig med det, skal jeg flyve taktisk troppetransport med EH-101 i Afghanistan. Jeg bliver udsendt til Afghanistan i 2011, siger VAN optimistisk.

Det betyder et farvel til Fennec-helikopteren.

– Det er lidt vemodigt. Fennec-helikopteren er en fed helikopter at flyve lavt i. Det er som at skille sig af med sin første bil eller sin første kærlighed. Efter to missioner med Fennec er jeg klar til at udvikle mig og gøre en endnu større forskel, siger VAN, der glæder sig til at kunne flyve danske soldater rundt i transporthelikoptere, så de kan undgå de dødsfarlige vejsidebomber.

Det er dog ikke længere flyvningen, som er det primære for VAN, der nu sigter mod at blive en god leder.

–Hvis Forsvaret kan holde mig kørende rent udfordringsmæssigt, så kan jeg godt forestille mig, jeg bliver her, indtil jeg bliver 60, men du kommer ikke til at se mig som kaptajn som 60-årig. Hvis jeg stadig er der til den tid, så er det fordi, jeg er gået karrierevejen og er en højtstående officer.

BLIV OFFICER. BLIV LEDER. BLIV I FORSVARET.

Verden er fuld af muligheder, men hvis du vil være leder, skal du blive i Forsvaret – og blive officer. Officersuddannelserne fokuserer målrettet på praktisk og teoretisk ledelse inden for tre uddannelsesretninger. Inden for disse retninger har du stor frihed til selv at sammensætte dit eget forløb. Læs mere på blivofficer.dk.

> Officer

Den klassiske officersuddannelse er blevet kortere og meget mere fleksibel. Ledelse i teori og praksis – national og international karriere med stort ledelsesansvar. Et springbræt til en karriere i Forsvaret.

Uddannelsesstart august 2009.

> Kontraktofficer

Koncentreret lederuddannelse, hvor du primært bliver uddannet til ledelse i stabsfunktioner. Når din kontrakt udløber, kan du for eksempel fortsætte din videre uddannelse og karriere i Forsvaret.

Uddannelsesstart august 2009.

> Reserveofficer

Relanceres nu som en to-årig uddannelse med nationalt fokus. Lær at lede og lær andre at lede. Når du er færdig, bliver du tilknyttet Forsvaret som officer efter eget ønske. Sideløbende med uddannelse eller job. Mulighed for fastansættelse.

Uddannelsesstart februar 2009.

SØG NU

Forsvarets uddannelser
Et springbræt eller et stæsted for livet

Læs mere på www.blivofficer.dk